

עלון הכפר

לנה אודה ומעקרה!!

היליון 54

אוגוסט 2017

הודעות ועדכונים

חדרי הוועד וצוות המעבירות מאחלים
 שנת לימודים פוריה ומוצלחת
 לכל התלמידים ולצי הגנים

הסעות למוסדות חינוך

להלן זמני תחילת הסעות קווי הבוקר במוסדות החינוך לשנת הלימודים תשע"ח :

עמיאסף – 07:45

צופית – 07:10

שינויי התנועה ביישוב:

החל מיום שלישי ה- 29/8/17 יחולו שינויים בהסדרי התנועה ביישוב:

לא תתאפשר כניסה לרח' בית העם מכיכר שרת בכל ימות השבוע
 בין השעות 07:00-08:30, פרט להסעות תלמידים ופינוי אשפה
 (יוצב תמרור אין כניסה).

התנועה צפונה תתאפשר דרך רח' הכרם.

רח' המשאבים – לא תתאפשר כניסה מרח' המשאבים לרח' המייסדים,
 תתאפשר תנועה דרומה מרח' המייסדים לרח' משאבים.

ברכות

ברכות לסער לייבא על זכייתו בשתי מדליות זהב במסגרת המכביה ה-20 בענף הסיוף, מקום ראשון בנוער ומקום ראשון בנבחרות נוער.

השתתפות בצער

הוועד המקומי משתתף בצערן של רלי קציר, במות אביו נתן לקריץ ז"ל.
 הוועד המקומי משתתף בצערה של משפחת מנדיל במול ליאת ז"ל.
 הוועד המקומי משתתף בצער של משפחת יוגב במות אלי ז"ל.

בית כנסת ברחות השבים

בתאריך 23/8 קבלו תושבי רמות השבים לתאי הדואר שלהם את מכתבו של ראש המועצה, ד"ר מוטי דלג'ו, בנושא בית הכנסת ביישובנו ולהלן מכתבו:

לכבוד
תושבי רמות השבים

תושבים יקרים,

הנדון: הקמת בית כנסת ביישוב רמות השבים

היישוב רמות השבים הוקם בשנת 1933 לפני 84 שנים ע"י עולים מגרמניה "יקים" המתאפיינים בסובלנות, בפתיחות ובכבוד הדדי בין אדם לחברו. לפני ארבע שנים ציין היישוב מלאת גבורות (80) להקמתו ברוח של עשייה ויצירה, צמיחה והתחדשות, חזון והגשמה, חלום שהפך למציאות.

למרות השינויים במרחב והקרבה לערים, שמר היישוב לאורך השנים על צביונו הייחודי ועל אופיו כיישוב כפרי המשלב גם חקלאות. מאז אחד המועצה המקומית רמות השבים עם המועצה האזורית דרום השרון בינואר 2004 סיעה המועצה לפיתוחו ושגשוגו של היישוב ושמירה על ערכיו.

סוגיית הקמת בית הכנסת ביישוב הפכה זה מכבר לויכוח לוהט בין מתנגדים ותומכים, ויכוח שגלש לפסים של חשדנות הדדית וחילופי האשמות המאיים על שלמות המרקם החברתי המהווה אבן יסוד לקיומו של היישוב, מבחינה ערכית וכלכלית גם יחד.

במשך עשרות שנים פעל בית הכנסת במבנה בית העם בד בבד עם שאר הפעילויות שהתקיימו במקום ואולם לפני מספר חודשים העלו נציגי המתפללים את הצורך להקמת מבנה קבע לבית הכנסת. בקשה זו עוררה ויכוח נוקב שפיצל ופילג חלקים ביישוב.

בחודשים האחרונים פעלה המועצה לקדם הידברות שתאפשר יצירת פשרה והבנה בין התומכים והמתנגדים להקמתו של בית הכנסת. נדמה כי בסוגיה העקרונית קיימת הסכמה של כל הצדדים בדבר הצורך בהקמת בית הכנסת ואולם שאלת גודלו ומיקומו של המבנה שיוקם (בטווח של 150 מטר לדעת המתנגדים ו- 400 מטר לדעת המצדדים) נותרה שנויה במחלוקת.

התערבות המועצה נדרשה לאור העובדה כי לא נמצא פתרון ברמה היישובית שיאפשר הסכמה בדבר גודלו, מיקומו והשימושים במבנה העתידי. על מנת לקדם יצירת הסכמות, פעלנו בשקיפות מלאה וקיימנו מספר מפגשים ושיחות עם כל הנוגעים בדבר לרבות הוועד המקומי, המצדדים והמתנגדים.

אנו סבורים כי הפתרון המוצע לבניית בית הכנסת במתחם בית העם, בגודל של 200 מ"ר ברוטו (כ- 189) נותן מענה ראוי וחולם לצרכים מחד ומאידך מגדיר את השימוש במקום לצרכים מקומיים.

כולי תקווה כי בית הכנסת לכשיוקם יהפוך סמל לסובלנות הדדית ומקום מפגש לכלל תושבי היישוב דתיים ושאינם דתיים בימי חג ותפילה.

קבלת המתווה המוצע על ידי כל הצדדים מתוך הבנה, הידברות והסכמה תאפשר השגת השלווה והכבוד ההדדי שכה אפיינו את היישוב ותמנע יצירת משקעים לעתיד.

בהזדמנות זו ברכותיי לשנה טובה ומוצלחת.

בברכה,
ד"ר מוטי דלג'ו
ראש המועצה

העתק:
לואיס רוסו – יו"ר ועד מקומי

תשובת ואיס חסו, יו"ר הוועד

לכבוד
 דר' מוטי דלגיו
 ראש המועצה
 מ.א. דרום השרון

מוטי שלום,

הנדון: הקמת בית כנסת ברמות השבים
 מכתבך מיום 14.8.17

תודה על המילים היפות על רמות השבים.

מזה יותר משנה יש שיח פעיל ברמות השבים סביב סוגיית בית הכנסת והוועד מתמודד עם השאלה אם להקים בית כנסת ייעודי, איפה ובאיזה גודל. הקו הברור המנחה את ההחלטות, ושאתה אישית תמכת בו מספר פעמים, הוא שבית הכנסת מיועד לשרת את תושבי רמות השבים בלבד.

אני רוצה לתאר לך את השתלשלות עניין בית הכנסת מנקודת הראות שלי.
 לקראת סוף 2016 קיבל הוועד המקומי שלוש החלטות בנוגע לבית הכנסת ברמות השבים:

1. החלטה להקים בית כנסת ייעודי במקום בית הכנסת בבית העם. ההחלטה הייתה קשה מאחר ובאותו הזמן רוב היישוב גרס שמיקומו של בית הכנסת בתוך בית העם סימל את אופיו וצביונו של היישוב ואין צורך בבית כנסת ייעודי המשרת קומץ של תושבים. כך היה מאז הקמת בית העם לפני קום המדינה.
2. החלטה למקם את בית הכנסת במתחם בית העם חרף נכונותך להקצות שטח מסחרי מאחורי המזכירות.
3. לאור ההערכה של מספר המתפללים מבין תושבי רמות השבים ובהתאם להנחיות משרד השיכון הוחלט שגודלו של בית הכנסת לא יעבור את ה-150 מ"ר ברוטו, גודל שיכיל בקלות את כל המתפללים תושבי רמות השבים. בחגי תשרי ניתן להעתיק את התפילה לבית העם.

השאלה שנותרה פתוחה ושעליה מתקיימים הדיונים היא על דרך קבלת ההחלטות שמשפיעות על אופי הכפר. לעניות דעתי לו המועצה הייתה תומכת בוועד אז, היינו רואים כבר רגיעה והסרת החשדות וההאשמות שהפכו לשגרה בכפר. הוועד עומד קרוב הרבה יותר לדעת התושבים ונבחר לייצגם בבחירות דמוקרטיות.

התקיימו בתוך הכפר מספר רב של פגישות ודיונים בין כל בעלי דעה ללא התערבות המועצה ולעיתים על אף פועלה מאחורי הקלעים. הוועד ניהל את התהליך בשקיפות מירבית, בצורה דמוקרטית ובהתחשבות בכל הדעות בין התושבים. כך צריך להיות. לצערי המועצה התעלמה מהוועד ומהחלטותיו.

כעת מוצגת בפנינו תכנית שהוגשה למועצה העומדת בניגוד לעמדת הוועד ובניגוד לדעת הרוב הדומיננטי של התושבים. מעבר לכך, התכנית שהוגשה למועצה הוכנה ברשלנות ללא כל התייעצות עם הוועד, מחייבת תיקונים רק כדי לעמוד בדרישות הוראות התכנון והבנייה ואינה משתלבת עם הסביבה ועם בית העם הצמוד. לעומת זאת התכנית של הוועד שהוצגה לפניך לפני כשבועיים, המציגה מבנה של כ-150 מ"ר ועוד פרגולה של כ-40 מ"ר, עדיפה מכל היבט תכנוני. היא משתלבת טוב יותר בהרבה בסביבה ואינה פוגעת בגן, עומדת בדרישות החוק וההוראות ועם כל זה גם מכילה יותר מקומות ישיבה למתפללים מאשר התכנית שהוגשה למועצה. תכנית זו נותנת מענה הולם וראוי לצרכים בתקציב קטן בהרבה.

במכתבך התעלמת מהתכנית של הוועד אשר מכל היבט, גם תכנוני וגם תהליך קבלת ההחלטות, עדיפה בהרבה על התכנית שהוגשה למועצה. תמוהה בעיניי תמיכתך בתכנית שהצגת. היא לא תביא לרגיעה אלא אף תחריף את המצב.

בפרויקטים שונים המתבצעים ביישובי המועצה, הוועד מנהל את התהליך והמועצה בוחנת ומאשרת שלבים לאורך התהליך ונותנת תמיכה מקצועית. זה שיתוף הפעולה המאוזן שתמיד שמר על האופי הייחודי של כל ישוב בשילוב הניסיון והיכולות המקצועיות של המועצה.

אנו מצפים לשימור האיזון הנ"ל ולקבל את תמיכת המועצה בהחלטות הוועד ולאפשר לנו לנהל את תהליך הקמת בית הכנסת. אני מבקש, לכן, להורות להשתמש בתכנית של הוועד כמנחה ומחייבת את האדריכל ולאפשר לוועד המקומי להמשיך להוביל את התכנית.

ב ב ר כ ה
לואיס רוסו
יו"ר הועד

מכתב לאוי אראש המועצה בעניין בית הכנסת ורצ הפמלה לשמירה אל צדיון הכפר

ד"ר דלגיו שלום,

ברצוננו להתייחס לאיגרת שהפצת לתושבי רמות השבים באמצעות תיבות הדואר ביישוב:

1. באיגרתך אתה מחלק את הכפר ל"מתנגדים" ו"מצדדים", אך בחירת המונחים על ידך היא זו שמייצרות מחנאות. מדוע בחרת במושג השלילי "מתנגדים" כדי לקטלג את רוב תושבי הכפר, שהם **בעד** בית כנסת ראוי בגודל של 150 מ"ר? האם מטרת ההגדרות היא לפלג את הכפר, לייצר "הפרד ומשול"? התקיימו אין ספור שיחות בתוך הכפר בין תושבים מכל קשת הדעות, וכל זה ללא עזרת המועצה. אז לאילו פעולות אתה מתייחס כשאתה טוען שהמועצה עשתה כדי לקדם הידברות?
2. אתה טוען שהתערבות המועצה נובעת מחוסר יכולת למצוא פתרון ברמה היישובית. להזכירך: (א) הוועד המקומי הוא זה שבדק את הנתונים לגבי מספר המתפללים, דבר שהמועצה לא טרחה לעשות לפני שקיבלה החלטה על "צרכי" היישוב, (ב) הוועד הוא זה שבדק את הקריטריונים שהוגדרו על ידי מוסדות המדינה לגבי הגודל הראוי לבית כנסת בהתאם לחתך האוכלוסייה, (ג) הוועד הוא זה שהחליט כבר בינואר 2017 על בית כנסת בגודל של 150 מ"ר ברוטו, לאחר דיונים רבים. להזכירך בוועד יושבים חברים מכל מגוון הדעות בנושא המדובר, וההחלטה התקבלה בצורה שקולה ודמוקרטית. איך, לאור זאת, ניתן לטעון שלא נמצא פתרון ברמה היישובית?
3. הוועד העביר אליך את החלטתו כבר בינואר 2017, אך מסיבות שקשה להבינן בחרת לפסול אותה כלאחר יד. החלטת הוועד מקובלת על כל התושבים שמכבדים ומאמינים בדרך הדמוקרטית, והם רוב רובו של היישוב. האם המועצה התחילה לפעול בניגוד לוועדים המקומיים וכופה את דעתה בנושאים כל כך עקרוניים?
4. קורה שיש מיעוט שמתנגד להחלטה הדמוקרטית. במקרה שלנו המיעוט מנסה דרכים עוקפות לשינוי החלטת הוועד, אם בעזרת לחצים פוליטיים או בנפנוף בכספי תרומות. אתה בוחר להגיע איתם ל"פשרה" שמנוגדת להחלטת הוועד, וזאת למרות שהם מהווים אחוזים בודדים מהתושבים, ובאים בדרישות שמבוססות על רצונם ושאיתם האישית. הייתכן שדרכי הפעולה שלהם משפיעות על שיקול הדעת ועל אופן קבלת ההחלטות במועצה?
5. באיגרת אתה מציג את הליך תכנון בית הכנסת שמבצעת המועצה, כאילו הוא נעשה בשקיפות ובשיתוף הוועד המקומי. אין דבר רחוק יותר מהמציאות: איך ניתן לטעון לשקיפות, כאשר בחירת המתכנן, ההנחיות שניתנו לו, וכל הליך התכנון עד לפני כשבועיים – הוסתרו מהוועד המקומי? איך נבחר מתכנן שהוא "במקרה" אותו האדריכל שתכנן עבור עמותת בית הכנסת את הסקיצה של בית כנסת בגודל שערורייתי של 1,000 מ"ר? ואיך יכול להיות שהמתכנן לא טרח עד עצם היום הזה ליצור קשר כלשהו עם נציגי הוועד המקומי, לא כל שכן לערוך סיור בשטח בשיתוף עם נציגי הוועד כדי להבין את הצרכים ואת האילוצים?
6. הליך בחירת המתכנן, לא רק שבוצע ללא שיתוף הוועד המקומי, אלא נוהל באופן שמעלה סימני שאלה מטרידים. עו"ד גלעד ברנע המייצג אותנו שלח לך כבר ב-9 ביולי מכתב המתריע על הליקויים שנפלו בהליך הבחירה. מדוע למרות כמעט חודש וחצי שחלפו מאז – המועצה טרם טרחה להשיב לטענות המועלות במכתב?

7. אתה מציין חשש לשלמות המרקם החברתי של היישוב מבחינה ערכית וכלכלית. האם תושבים שפועלים למען היישוב שהם חיים בו מתוך דאגה לאופי הרוחני העתידי שלו אינם פועלים באופן ערכי בעיניך? האם תושבים הנאבקים על דעתם תוך שימוש בכלים דמוקרטיים פועלים באופן שלילי?

8. התוצאה המצערת של ההליך שניהלה המועצה היא תכנית בלתי ישימה שהגשתם לוועד המקומי לפני כשבועיים. מדוע המועצה מתעקשת על מבנה גדול בהרבה מהדרוש, בסגנון שאינו מתאים לסביבתו, ושלצורך הקמתו צריך להרוס את גן המשחקים הסמוך ולכרות מספר עצים בני עשרות שנים? הוועד בתשובתו הצביע על הליקויים הקשים של התכנית, ואף העביר לכם הצעה אלטרנטיבית של תכנון בית כנסת ראוי ומכובד, התואם את החלטת הוועד ושאינו פוגע בסביבה. מדוע המועצה מתעקשת על אותם 50 מ"ר נוספים ומיותרים, ועל פרגולה ענקית שאינה קשורה לסביבתה? האם אין ערך לכסף ציבורי, למשאבים ציבוריים, לפגיעה בסביבה?

אנחנו קוראים לך שוב לתת לוועד הנבחר של היישוב, המכיר את השטח, את האילוצים ואת הצרכים, כמו גם את התושבים שאותם אתה מכנה "מצדדים" ו- "מתנגדים" – להוביל את ההליך.

תגובת עמותת בית הכנסת וקהילת המתפללים

יוני דירס

קשה לנו להשלים עם תכנית המועצה לבית כנסת בגודל של 190 מ"ר ברוטו. זה רחוק מאד ממה שחשבנו שדרוש לכפר וראוי שייבנה ביישוב שלנו.

התכנית המוצעת הינה מינימליסטית, מבנה בית הכנסת הוא מאד צנוע. האזור המיועד לעריכת קידושים קטן מאד ומשמש בו זמנית גם כמבואת הכניסה לבית הכנסת. החלל המיועד לתפילה אינו גדול ויכול להכיל כ- 70 גברים וכ- 20 נשים, זה בקושי מספיק לימי שבת רגילים ובאירועי בר מצווה וחגים המקום יהיה צר מלהכיל את המתפללים. אין בתכנית זו ראייה של העתיד בו היישוב צפוי לצמוח ומספר האנשים שיפקדו את בית הכנסת יגדל.

למרות האמור לעיל, בלב כבד אנו מקבלים את תכנית ראש המועצה. אנו מקבלים אותה מתוך כבוד לראש המועצה מר מוטי דלגיו ומתוך רצון כן לסיים את הסכסוך בכפר ובמטרה לבנות בית כנסת בהסכמה ובשלוש ולא מתוך סכסוך ופלגנות.

תכנית ראש המועצה העדכנית קרובה מאד לקווים שהתווה הוועד הן מבחינת המיקום (מתחם בית העם ולא מתחם הוועד כפי שדובר בתחילה) והן מבחינת הגודל (מבנה חד קומתי של 190 מ"ר ברוטו בתכנית ראש המועצה מול מבנה של 225 מ"ר נטו + מרתף לפי התכנית המקורית של המועצה).

אנו תקווה שגם הוועד ואנשי צביון הכפר יסכימו לקבל את תכנית המועצה למרות שהיא חורגת במעט מהקווים שהם התוו במקור. פשרה היא תמיד עניין כואב ומייסר אך התגמול הוא גדול - פיוס ושלוש בית.

בניית מבנה ייעודי לבית כנסת בהקדם תפחית את המתיחות שנוצרה סביב בית העם ותשחרר את המבנה לאלתר לכל יתר פעילויות התרבות.

שנת תשע"ז המסתיימת הייתה שנה לא פשוטה בכפר בעיקר סביב עניין בית הכנסת. יש לנו הזדמנות ראויה לסיים את הסכסוך המיותר הזה. אנו מקווים ומתפללים שניכנס לשנת תשע"ח מפויסים ולא מסוכסכים.

תכלה שנה וקללותיה תחל שנה וברכותיה,
שנה טובה !

קידוש כן אך לא בהסבה - תשובה לרונן בירם

מנחם לאופר

במסגרת המאמצים לקבוע נוהל מסודר לשימוש בשטחי הציבור נקבע על ידי הוועד שהקידוש אחרי תפילת הבוקר בשבת לא יבוצע סביב שולחנות ערוכים אלא בדרך המסורתית של שולחן בר. עבור הנזקקים לישיבה יש כסאות אך לא ליד שולחנות ערוכים.

דרישה זו של הוועד, עוד בטרם עלתה לישיבת הוועד לאישור, זכתה לקיתונות של שופכין בפוסט של רוני בירם אשר השתמש בביטויים לא ראויים ואפילו פוגעניים כמו "כנראה שלאנשים שהובילו להחלטה זו מפריע לראות יהודים חובשי כיפות היושבים סביב שולחנות ערוכים!" אז, ממש לא כך. שורש הדרישה הזו אינו מעוגן בשום פנים ואופן בשנאה לדת או לדתיים אלא ממניעים שונים לחלוטין שאציין בהמשך.

שיח שנאה יוצא דווקא מניסוחו המתלהם של הפוסט של רוני שגם אינו מדייק בעובדות. בכל השנים שאני זוכרת את בית הכנסת, בוודאי בשנות השמונים והמחצית הראשונה של שנות התשעים, כשבני היו בני מצווה ועלו לתורה, נערך קידוש צנוע ובעמידה ולא בהסבה. הכיבוד אכן הוגש על שולחן שעליו מפת בד לבנה.

כולנו עדים לתהליך מואץ, המתרחש בעיקר בשלוש השנים האחרונות, של בניה מכוונת של קהילה בתוך קהילה בהובלת "עמותת בית הכנסת" ובניצוחו של הרב עמי כהן: קהילת מתפללי בית הכנסת הכוללת בתוכה גרעין קבוע של תושבי הוד השרון בנבדל מקהילת שאר התושבים. חלק נכבד ומרכזי בתהליך בניית "קהילת בית הכנסת" הינה הפעילות החברתית סביב שולחנות ערוכים בקידוש של שבת המהווה מוקד משיכה חברתי.

משך שנים רבות מושקעים בכפר מאמצים רבים לשמר את הקהילתיות והייחודיות של רמות השבים בנפרד מהסביבה שלה (הוד השרון הסוגרת עלינו ורעננה) על ידי פעילויות תרבותיות ופעילויות משותפות סביב ה"לול" של בני הנוער. משתדלים מאוד לשמור על התודעה ההיסטורית של הכפר על ידי הגברת המודעת למבנים היסטוריים וציוני דרך בהתפתחות היישוב באמצעות תיעוד ברמות שונות ובאמצעות חינוך הנוער. ללא הייחודיות הזו אנחנו כמו כל שכונה בהוד השרון.

ההתנגדות לקידוש סביב שולחנות ערוכים נובעת מההתנגדות ליצור קהילה בתוך קהילת תושבי הכפר וההסבר לדרישתו זו של הוועד נעוץ ברצון לשמור על צביונו של היישוב.

ועד היישוב נבחר בבחירות דמוקרטיות ומשקף את חתך הדעות בכפר, וגם לתומכי "עמותת בית הכנסת" יש נציגות בוועד. במהלך הבחירות היו שתי רשימות שהתחרו על לב הבוחרים והמשותף לשתי הרשימות היה רצון עז לשמר את צביון הכפר, כולל הקהילתיות המיוחדת שבו. הניסיון לבנות קהילה בתוך קהילה, בין אם על רקע דתי או כל רקע אחר, עומד בסתירה מוחלטת לרצונם של רוב התושבים כפי שהתבטא בבחירות.

אין שום רצון למנוע קיומו של בית תפילה ברמות השבים או למנוע קיום תפילות ברמות השבים או למנוע קיומו של קידוש בתום התפילה - יש רצון לשמור על צביונו המיוחד של הכפר!

תגובה לכתבה של תמי לאופר

רון דירס

"ההתנגדות לקידוש סביב שולחנות ערוכים נובעת מההתנגדות ליצור קהילה...." כך כותבת תמי לאופר במאמרה. תמי לאופר היא מראשי וועד הפעולה לשימור צביון הכפר וההוגה של הרעיון לאסור ישיבה בקידוש, גזירה שלמצער אומצה בהתלהבות ע"י חלק מחברי הוועד ושולבה ב"נוהל לשימוש במבני ציבור". הנוהל בנוסף גם מדייר מתפללים המגיעים מהוד השרון ופוגע בקיום תפילות במועדים שונים. יצא המרצע מן השק - תמי לאופר וחבריה שמו להם מטרה - למרר את חייהם של המתפללים, להשפילם, לפרק את קהילת המתפללים של רמות השבים ולגרום לכך שברמות השבים יהיה פחות נעים להיות יהודי דתי או יהודי מסורתי.

בכל השנים שאני פוקד את בית הכנסת, מעולם לא ראיתי שם את תמי לאופר, על כן איך היא יכולה להעיד כיצד נוהגים במקום? אני גם נסמך על דבריהם של נעמי ובנצי וקס - מוותיקי המתפללים ועל דבריו של אברהם בן יעקב הגבאי המיתולוגי של בית הכנסת מזה 30 שנה המתגורר בהוד השרון, המעידים כולם שהקידוש לאחר התפילה בימי שבת, התקיים בישיבה סביב שולחנות ערוכים. פעם היו מעט מתפללים, היום הכפר צמח ומספר התושבים המגיעים לבית כנסת גדל. הנה עתה מבקשת תמי לאופר והוועד המקומי לשנות נוהג מושרש זה, ולהתערב באופי הקידוש(!) תוך איסור על קיומו בהסבה לשולחנות. ראוי להזכיר בהקשר זה, כי בית כנסת מוגדר כמקום תפילה לימוד והתכנסות, וכי התכנסות סביב שולחן הקידוש בשבת היא חלק בלתי נפרד מסדרי הפעילות בו. קידוש שייעשה בעמידה ולא סביב שולחנות אינו מן העניין, גורם לסבל וחוסר נוחות למתפללים ולא יעלה על הדעת שהוועד המקומי יתערב בעניין זה.

אילו התנהלות שכזו מצד רשות מקומית הייתה מתרחשת מחוץ לגבולות ישראל, הרוחות היו סוערות בכל העולם, ובצדק. שוו בנפשותיכם כי ראש עיר באותה רשות, שלטעמו יותר מדי יהודים מתקבצים בבית הכנסת בעירו, היה דורש מאותה קהילה יהודית שהייתה מורגלת להתכנס אחרי התפילה סביב שולחן הקידוש להפסיק מנהג זה ודורש במפגיע לעמוד בזמן הקידוש, וזאת כדי להילחם בקהילה היהודית בעירו ולהרחיק ממנה מתפללים. האם יעלה על הדעת כדבר הזה?

אירוע פתיחת שנת תשע"ז

ביום חמישי 14.9.17 בשעה 20:00

בבריקת רמות השבים

לקראת השנה החדשה נקיים ערב של שלום, פיוס ואחוזה

בשיתוף עמותת נשים עושות שלום

במהלכו נקרין את הסרט :

"נרש את השלום דחצרה לניהינא"

הסרט מתעד את מאבקן הנחוש והאמיץ של נשות ליבריה שהביאו להפסקת מלחמת האזרחים ולהשכנת שלום במדינה המשוסעת שלהם.

מנהיגת נשות ליבריה, גב' ליימה גבואי,

זכתה על פועלה בפרס נובל לשלום לשנת 2011

כרטיסים ניתן לקנות בערב האירוע בעלות של 20 ₪ אשר יתרמו לעמותה

לנוער וחיילים הכניסה חופשית !!!

טאם מוצמנים !

עמותת הבריקה

בשיתוף עם ועדת תרבות

הזמנה לתערוכה

מבטים על בתים ברמות השבים - עבר והווה

ביום שישי, ה- 15 בספטמבר 2017, בשעה 17:30
 נתכנס כולנו ברחבת מזכירות הוועד

לפתיחת התערוכה החדשה
ולהרמת כוסית וברכות לשנה החדשה

עמותת רמות השבים המתחדשת למען תושביה

יום המים המסורתי

יתקיים בשבת, 16.09.17

בבריכת השחייה ברמות השבים

בין השעות 10:00 עד 15:00

10:00-14:00 הפעלות במים ובמדשאה

ד"ר כלי:

14:00-14:30 תחרויות שחייה

14:30-15:00 משחה משפחות מסורתית

**אטרקציות * תחרויות * משחקים
מתקנים * פרסים * ומתנות**

תשלדים ומנזים מוצמנים !!

**הבריכה תפתח למתרחצים בשעה 08:00
ותיסגר בשעה 15:00**

חגי תשרי - מועדי התפילות בבית הכנסת

תושב/ת יקר/ה,

בית הכנסת רמות השבים מזמין את כלל התושבים להשתתף וליהנות מהתפילה הייחודית ומאירועי החגים בצוותא.

אנו מאחלים לך ולמשפחתך, שנה טובה ומתוקה!

חג הסוכות ושמחת תורה

ערב חג סוכות - יום רביעי - יד תשרי (4/10)

18:10 - הדלקת נרות
מנחה, דברי תורה וערבית

חג סוכות - יום חמישי - טו תשרי (5/10)

08:15 - שחרית מוסף וקידוש בסוכה
18:00 - מנחה
19:00 - ערבית

ערב שמחת תורה, יום רביעי - כ"א תשרי (11/10)

18:10 - הדלקת נרות, מנחה
הקפות עם ספרי התורה בבית הכנסת
ערבית.

שמחת תורה - יום חמישי - כ"ב תשרי (5/10)

08:15 - שחרית, הקפות עם ספרי התורה בבית הכנסת

עלייה לתורה של כל הציבור
חתן תורה וחתן בראשית, קידוש ומוסף.
18:00 - מנחה וערבית
20:00 - הקפות שניות עם תזמורת וריקודים.

ראש השנה תשע"ח

ערב ראש השנה - יום רביעי - כט אלול (20/9):

18:16 - כניסת החג, וזמן הדלקת נרות
תפילת מנחה
19:15 - ערבית של ראש השנה

א ראש השנה - יום חמישי - א תשרי (21/9)

08:00 - שחרית
10:30 - קידוש תקיעת שופר ומוסף (משוער)
18:30 - מנחה ותשליך
19:15 - ערבית

ב ראש השנה - יום שישי - ב תשרי (22/9):

08:00 - שחרית
10:30 - קידוש תקיעת שופר ומוסף (משוער)
18:30 - מנחה
19:15 - ערבית

יום הכיפורים

ערב יום כיפור - יום שישי - ט בתשרי (29/9)

07:00 - שחרית
13:00 - מנחה
18:05 - הדלקת נרות
תפילת כל נדרי וערבית
אחרי התפילה לימוד ספר יונה

יום כיפור - יום שבת - י בתשרי (30/9)

07:45 - שחרית
10:00 - יזכור - הזכרת נשמות (משוער)
16:45 - מנחה
18:00 - נעילה
19:10 - תקיעת שופר

קוראות וקוראים יקרות ויקרים,

בקרב תפתח הספריה לעונת קריאה נהדרת.

בספריה ניתן לקבל בהשאלה ספרי קריאה לכל גיל.

אבל ספריה זה לא רק ספרים...

- הספריה מהווה **סלון קהילתי** בו מתקיימים מעת לעת ערבים בתחומי דעת שונים. גם מועדון קוראות מתקיים בה.
- יש **שעות סיפור לילדים הצעירים** ובימים גשומים נפרשים שולחנות עם **משחקי קופסא** לילדים היותר בוגרים.
- אנחנו מזמינים אתכם להיות חברים שלנו בחיים האמתיים וגם בפייסבוק בדף "הספריה - רמות השבים".
- את **עדכוני הספריה** אנחנו מעבירים במיילים שאריאלה מפיצה, בתפוצת הוואטסאפ שתמר שריאל מפיצה, על לוחות המודעות, בפייסבוק ולפעמים גם כאן, בעלון הכפר.

את הספריה מפעילים תושבים מתנדבים. נשמח לצרף חברים לשורותינו, כולל בני נוער במסגרת פרויקט מחויבות אישית בבית הספר.

חסר לנו ספר שרציתם?

שימו פתק בתיבה השחורה ונשתדל להיענות.

אנחנו מקבלים בשמחה **תרומות ספרים** ומבקשים שוב ושוב: רק בתאום אתנו. נא לא להשאיר ספרים מחוץ לספריה.

שעות הפתיחה:

א' 16:30-18:30

ד' 16:30-18:30

ו' 11:30-13:30

להתראות בספריה!

מועדון ההרצאות של יום רביעי

מרים אטס

ממשיכים ואפילו משדרגים

בחודש ספטמבר, ב-13.9, נחזור לפעילות במועדון ההרצאות. כן, לפני החגים. בתוכנית, בתאום ובאחריות אורלי המזכירה החדשה שלנו, לחדש ולרענן את חדר הוועידות. המרצים לחודשיים הקרובים כבר הוזמנו, ועכשיו אנו מחכים לכם בני ה-65 ומעלה שתבואו ותפגינו נוכחות (אל תחכו שתגיעו לגיל 79, המועדון מיועד דווקא לכם).

זו השנה החמישית שאני מקבלת על עצמי יחד עם יוטה סוקול, לארגן ולהפעיל את המפגשים התרבותיים הדו שבועיים שיש להם בעיני ערך חברתי חשוב. השנה מצטרפת אלינו **דניאלה נתיב** אשר לוקחת על עצמה את ניהול חדר הוועידות וארגון העניינים הסידוריים, נאחל לה הצלחה ושיתוף פעולה מוצלח. אנו פתוחים להצעות ובקשות ומקווים לנוכחות ושיתוף פעולה.

תאריך	שם המרצה	נושא ההרצאה
13.9.17	יוסף שילוח	מדינת וושינגטון בצפון מערב ארה"ב ארץ של ירק-עד, יערות, טבע ובעלי חיים
27.9.17	כינרת זוהר-להב	מפגש עם שני אומנים: הציירים סלבדור דאלי וחואן מירו
18.10.17	עמיקם שוב	בעקבות סיור בנמיביה: ממדבר נמיב אל חיות הבר בשמורת אטושה ומפגש מרתק עם שבט ההימבה ושבט הסאן השומרים על תרבות אנושית קדומה

התכנסות בחדר ותיקים בשעה 17:30,

ההרצאה בשעה 18:00

טאס מוצמנים !!!

שלום כיתה א' חן של ואפרת הייז דלס נציגי ההורים

כמדי שנה ועדת חינוך מתרגשת עם ילדי והוריי העולים לכיתה א'.
 את האירוע החגיגי ציינו בברכת רמות השבים בחלוקת שי צנוע מטעם הועד המקומי.
 הילדים וההורים מאד התרגשו.
 את השי חילקה תמר בירם, יו"ר ועדת החינוך.
 תודה לחברי הועד הנוספים שכיבדו אותנו בנוכחותם ולעמותת הבריכה.
 אנחנו מאחלים לכולם שנת לימודיים פורייה ומשגשגת.

שנה טובה !!

לוח הזמנות

אל ממה יהיה לנו החודש:

- 13/9 - הרצאה בחדר ותיקים
- 14/9 - סרט בבריכה
- 15/9 - תערוכה (רחבת המזכירות)
- 16/9 - יום המים
- 20/9 - ערב ראש השנה
- 27/9 - הרצאה בחדר ותיקים

להורי החיילים והש"שנים

לקראת השנה החדשה אנחנו מצדכנים את רשימות החיילים והש"שנים שלנו כדי שנוכל למח אתם בדש נחמד מהבית ברמות השבים.

הורים יקרים,
הנכם מתבקשים לצדכן את ארואלה
המזכירות לפני תאריכי איוס ושחרור של
אצדכ.

וצדת תרבות

עדכוני נוער

נועה צידה, יצחק הנור ויס טרל, יצחק הצרכה

ב- 10.08 חזרנו מהמפעל האחרון שמסכם את שנת הפעילות - מחנה הקיץ! נושא המחנה היה 'גבורה ישראלית', כאשר אנחנו, רמות השבים, היינו סניף מוביל במחנן 'יוצרים מדינה'.

צבע המחנן היה כחול, והיישובים הנוספים שהיו אתנו הם: בית חנניה, מנוף, צורית, קיבוץ עינת, יעד, מורן, לוטס, לבון וצור יצחק. מחנה הקיץ מזמן לנו חוויות מיוחדות כאשר רובן מאתגרות, מדהימות ומספקות.

אז מה היה לנו במחנה? פעילויות בוקר טוב ולילה טוב, פעילויות תוכן, זמן עבודה על מבנים ותפאורה, טיול (לשכבות ד-ה), מסדר ארצי, מורלים, שינה בשק שינה ותחת כיפת השמיים, זמן להתגבש עם החברים, בלת"מים, שיפוט ועוד..

אף על פי שההנאה שלנו לא נמדדת בגביעים, הם מהווים חלק בלתי נפרד מהתחרות ומוציאים מהנוער דברים נפלאים. הגביעים שאיתם חזרנו ללול (וכבר אין מקום בארון הגביעים) הם:

- בלת"ם מחנאות- מקום ראשון.
- בלת"ם פני מחנן- מקום ראשון.
- בלת"ם הדרכה- מקום ראשון.
- פני מחנן- מקום שני.
- בטיחות- מקום שלישי. ישר כוח!

חניכי השכבות הצעירות - הייתם גיבורים וצלחתם את המחנה בתנאי שטח. תרמתם לעשייה ולאווירה במחנן כמו בניית המבנים השכבתיים ולקיחת חלק בפעילויות והמורלים.

- תודה מיוחדת לשכבת ח' שנרתמה לעזרת הצוות כבר בתהליך ההכנה וגם בפירוקים. כבר מחכים שתהיו חלק מהצוות!
- תודה לצוות המוביל וכלל בעלי התפקידים של המחנן אשר התחיל בפועל שלושה חודשים טרם המחנה. הצוות המוביל העז לחלום, לתכנן ולבסוף להגשים. כל המחנה הוא תוצר שלכם בלבד! היה תענוג לראות את כוחו של הנוער!
- תודה למדריכים התותחים ולמדריכים המחליפים, שהשקיעו את נשמתם בחניכים, בהכנות, במחנה ובפעילויות.
- תודה לפעילים המדהימים שעבדו יום ולילה ונרתמו לכל משימה ועניין. אין עליכם.
- תודה להורים המבשלים שהתנדבו לצוות המטבח על ניהולו במיומנות ומסירות. האוכל היה טעים ונהנינו ממנו מאוד!
- תודה לכל חברי ועדת הנוער על הליווי והתמיכה לאורך כל השנה וביניהם. תודה על ההשקעה מזמנכם, אתם גדולים!
- תודה גדולה לעדי לוי הגרעינר שמסיים בימים אלה את שנת השירות ואת תפקידו בסניף. הנוכחות שלך לאורך השנה תרמה רבות לסניף. כבר מתגעגעים.

בברכת פרידה,
נועה ויס

הבזקים מהעבר

בונים בנינים ברמות השבים

לרגל פתיחת התערוכה: מבטים על בתים ברמות השבים – בעבר ובהווה, שתיפתח ב-15.9.2017 (פרטים במודעה), ההבזק מוקדש הפעם לנושא בנית בתי המגורים בעשורים הראשונים של רמות השבים.

סוגיית בניית הבתים בכפר החדש הועלתה כבר **במנשר ארגון עין חי**, מנשר היסוד שהופץ בין העולים מגרמניה כדי לגייס מתדיישים ליישוב החדש. מראש נכתב שהבתים יבנו רק לאחר בניית הלולים והמחסנים (ששימשו כמגורים זמניים לחלק מהמתדיישים) ויש לדאוג לכך **שהבנייה בכל אחת מהנחלאות המיועדות להתיישבות תהיה ביד אחת, מבחינת התכנון והפיקוח; על מנת להשיג בכך חיסכון מרבי וגם מראה אחיד של היישוב**.¹

עוד נכתב במנשר: **"כמובן שניתנת האפשרות למתדיישים בעלי הון רב יותר, או בעלי צרכים גבוהים יותר, לבנות בית גדול יותר, המותאם לסגנון היישוב**".²

**בית שטייניץ לאחר הבנייה, 1935.
מעוזבון ריכרד קאופמן**

על ועדת הבניין שנבחרה באסיפת המתדיישים, הוטל להתקשר עם כמה ארכיטקטים לקבלת הצעות לבניית הבתים ופיקוח על הבנייה.² כדאי לזכור שמרבית התושבים נהנו מתנאי מגורים מרווחים בגרמניה ועל כן הקדישו לנושא הבניה תשומת לב רבה וחזרו ודנו בו כמעט מדי אסיפה. לאחר מספר בירורים והתלבטויות נבחר האדריכל ריכרד קאופמן, אולי משום שנתן יעוץ בחינם ואולי משום שהיה קרוב של אחד המתדיישים. קאופמן הציע דגם ראשוני קטן ביותר של 2 חדרים, אליו ניתן להוסיף מטבח, כניסה ומרפסת, שירותים ומקלחת. בתכניות הבאות ירד גם לפרטים נוספים של רוחת הבית, כמו מיקום הכיור במטבח, מזווה או ארון מאוורר למזון, כיור בשירותים ועוד.

מלבד נוחות יושבי הבית אחראי אדריכל קאופמן במידה רבה למראה הבתים ולמראה הכפר כולו. שורות הבתים עם גגות הרעפים האדומים הנשענים על עמודי עץ ומצילים את הבית, המבנה המרובע הפשוט, המרפסת החשובה וריבוי המסדרונות והדלתות מבפנים, מקיימים את ההמלצה של המנשר למראה אחיד של הכפר.

¹ **מנשר ארגון עין-חי**, הוא מנשר היסוד של רמות השבים, נכתב בגרמנית ברמתיים ב-27 באוקטובר 1933, והופץ ב-200 עותקים בין העולים מגרמניה. ראובן שטיינהרדט ז"ל, תרגם את המנשר ופרסם אותו בהוצאה שנשא במועדון הוותיקים ב-2005. הפרטים והמובאות לקוחים ממקור זה.
² פרוטוקולים גרעין עין-חי, 27 נובמבר 1933. בין הארכיטקטים ניתן למנות את ר. קאופמן, כרמון, ד. קיסין ויעקובי.

שלבי הקמת הבתים – רחוב המייסדים 1934-1935

'בית אבן מסיבי' ובו שני חדרים, מטבח גדול וחדר אוכל, שירותים ומרפסת. אוסף ארכיון

המחסן והלול כבר בנויים, עת להניח יסודות לבית אוסף ארכיון

בית קלימן, אוסף משפחת טירן

רק להשלים את חיפוי הגג ברעפים אדומים והבית מוכן!
בית גוטשלק, אוסף הארכיון

בתחילת יוני 1934 כבר תוכננה מסיבת החנוכה של הבתים (הלוואי בימינו קצב בניה כזה) ל-30 המשפחות הראשונות. חלקם ב'בלוק 1' (רח' המייסדים) וב'בלוק 2' (האלונים) ואחר כך נוסף 'בלוק 3' (הכרם).

הנשים מביאות כיבוד לחנוכת הבית,
אוסף הארכיון

כך תואר היישוב בכתב העת 'בוסתנאי' אשר יצא לאור שנה אחת בלבד לאחר עלייתו על הקרקע:³

"שני טורי בתי כפר נאים ופשוטים, זה מול זה, ושני טורי חצרות, דומים כטיפות מים. אלפי בעלי כנף מנקרים באדמה, מקימים רעש ועורכים תגרות על לא דבר. 40 משקים, 250 דונם אדמה. גני ירקות מרנינים את הלב, פה ושם כוורות דבורים (הזהר, עובר אורח!), מקצת מטע. כזה הוא מושב הגרמנים, פליטי היטלר, בצלע רמתיים-רמות השבים, שבי מולדת".

מבט אל רחוב המייסדים ורחוב הכרם,
סוף שנות השלושים

ב- 1935 הוקמה קבוצת בתים חדשה שזכתה לכינוי 'שכונת בינדרמן', על-שם בעלי הקרקע הקודמים, ונקראה גם 'שכונת המיליונרים', בגלל המצב הכלכלי הגבוה יחסית, של המתדיישים החדשים. בתים אלה נראו שונים – הם נבנו עם גגות שטוחים במקום גגות הרעפים המשולשים. גם את הבתים הללו תכנן קאופמן והסיבה לשינוי הייתה גובה השטח⁴ או הרצון של המתדיישים לבניה מרווחת ויעשירה בסגנון בינלאומי – הבאוהאוס.

בית כאהן, רחוב הגבעה, 2012
צילום: יעל ירקוני

בית סונינו (מרכוס), רחוב הגבעה, 1935
אוסף משפחת מרכוס

בנייה זו הייתה גם יקרה יותר ובשנת 1940 מתגלע סכסוך חריף בין הוועד לבין אדם שקנה חלקה באותה שכונה ורצה לבנות עליה בית קיט עם גג משולש. חברי הוועד טענו שאין לפגוע במראה הכללי של השכונה, שלבתייה גגות שטוחים. לאחר דיונים מתמשכים הוא קיבל את האישור לבניית הגג המשולש ובעקבות החלטה זו ניתן היתר כללי לבנייה של גגות משולשים גם בשכונה זו.

³מתוך: הלך, 1934, עמ' 32.
⁴עמירם אורן, 'רמות השבים', עמ' 163.

קבוצת בתים אחרת הוקמה גם היא ב-1935, בשטח מרוחק ממערב לגוש הבתים העיקרי של הכפר, לצורך מגורי המתיישבים שיהיו אחראים למדגרה ויגדלו אפרוחים עבור הלולים של כולם. הם זכו לשם 'שכונת גידול עופות', וסבלו כל השנים (אולי עד היום) מתחושת ניתוק מהכפר. גם בשכונה זו נשמר דגם הבתים המקובל ברוב הכפר.

מבט על שכונת 'גידול עופות', אוסף הארכיון

כאמור, האדריכל הפעיל והמשפיע ביותר על מראה הכפר היה ריכרד קאופמן, אך היו גם אדריכלים אחרים. ביניהם חנן (הנס) פאבל, האדריכל של בית העם (1939), אשר תכנן גם בתים אחדים בכפר (למשל ברחוב הצבר).

האדריכלית לוטה כהן תכננה את אותו בית קיט שדובר עליו (1940). האדריכל ארתור רייס תכנן כמה בתים בהם בית ברחוב התמר, בתי הפועלים ובתי העולים (בשנות הארבעים והחמישים) וכנראה גם בתים של בנים שהיו לחברים בכפר.

כל סוגי הבתים בעשורים הראשונים של רמות השבים, עם גגות רעפים, או עם גגות שטוחים, נחשבו בימים ההם ביישובים החקלאיים לכמעט מותרות. בתשובה למבקרים כתב לימים איגל: [...] באנו לארץ כשמושגינו על תנאי הארץ מעטים או מוטעים; עירוניים ללא הרגל לעבודה גופנית; כולנו מאורח חיים אזרחי. [...] זו הייתה דעתנו, שההתיישבות צריכה להיעשות בתנאים שבהם המתישב מסוג זה יוכל לעמוד. [...] מסוגלים היינו לטפל בלול גדול ולעבד חלקות ירקות מצומצמות. לא היינו מסוגלים להוציא גם זאת אל הפועל, אילו לאחר יום-העבודה היינו מצטמצמים בתנאי חיים ירודים; החזקנו מעמד כיוון שיכולנו לנוח אחרי העבודה באקלים החדש בבתים מרווחים ונוחים פחות או יותר.⁵

הם החזיקו מעמד וכפרנו גדל והלך והתפתח. רבים מהבתים הראשונים שרדו, אבל לא מעט בתים הוסרו ובמקומם 'צמחו' בתים אחרים, מודרניים ומרווחים הרבה יותר.

התערוכה שתיפתח ב-15.9.2017, משקפת את העבר לצד ההווה באמצעות צילומי הבתים. תוך כדי איסוף הצילומים והפרטים הביוגרפים של כל בית, התחלנו ביצירת 'אוסף תיעוד בתים ברמות השבים'. בין שבייתכם יופיע בתערוכה ובין שלא – הוא ימצא את מקומו באוסף הזה. נשמח לקבל צילומים + מידע נוספים, על כל הבתים בכפר, כדי ליצור אוסף תיעוד מלא.

מקורות:

- צילומים ומובאות מפרוטוקולים בארכיון הוועד.
- צילומים שנתנו באדיבות תושבים.
- הלך, רמות השבים, מ. סמילנסקי, ט.ז. מילר, ש. פרלמן, בוסתנאי, שבועון של איכרי ארץ ישראל, גיליון 27, רחובות, 1934, עמ' 32.
- **מנשר ארגון עין חי** בתרגום ראובן שטיינהרדט 2005.
- **רמות השבים תרצ"ג – תש"ג, 1933 – 1943**, הוצאת ועד רמות השבים
- עמירם אורן, 'רמות השבים' – היישוב הראשון ביוזמת עולים מגרמניה ללא סיוע המוסדות, בתוך: י. בן-אריה, י. בן-ארצי, ח. גורן, מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית-יישובית של ארץ ישראל, 1978.

תחקיר ועריכה: איריס מורג ואסנת שירן

⁵ק. איגל, 'אחרית דבר', מתוך החוברת: **רמות השבים תרצ"ג – תש"ג, 1933 – 1943**, הוצאת ועד רמות השבים, עמ' 40.

נופי רמות השבים

צד צהר

מסעור הדנאים

ראש בלי פרש - האם התבונה זקוקה למוץ?

מיכאל רוטלין

הטענה שלא תיתכן תבונה ללא גוף נשמעת לא אחת, הן בקרב חוקרי תבונה והן בקרב קהל המתעניינים בנושא. אינני שותף לעמדה זו.

הפילוסופים של העבר, ראו בתבונה דבר עצמאי לחלוטין המתקיים בנפרד מגופנו הפיזי. המחקר המדעי לימד אותנו שלא כך הדבר ושכל מרכיבי נפשנו, כולל תבונתנו, הם תוצרים של גופנו, ובעיקר של מוחנו.⁶

מסקנה זו, שהחלה להסתמן עוד בטרם קיבלה עדויות מחקריות חותכות, הביאה חוקרים רבים לנסות לפתח בינה מלאכותית באמצעות מחשב.⁷

בעקבות הצלחתן המוגבלת של המערכות הממוכנות הקיימות בהפגנת תבונה אמיתית, החלו מספר חוקרים לטעון שהאיחוד התפיסתי הנדרש הוא רחב יותר, וכולל את הגוף כולו (על יכולותיו המוטוריות והחושיות) ולא רק את המוח, בתשתית הנחוצה לקיומה של תבונה.

דוגמאות למאמרים המציגים עמדה זו אפשר למצוא [כאן](#) ו**כאן**.

המוטיבציה העומדת מאחורי עמדה זו דומה במשהו לזו שעומדת מאחורי המאמר "[תנועת ההשכלה](#)" שבו הסברתי מדוע אינני מאמין שלצמחים יש תודעה, אבל היא מתעלמת מן העובדה שהמוחות המוכרים לנו התפתחו בתהליך אבולוציוני. חשיבותה של עובדה זו תתבהר יותר בהמשך.

לדעתי, עמדה זו שגויה ובניית מוח חושב וחסר גוף היא אפשרית. אינני מדבר על מוח שאין לו כל דרך לבצע אינטראקציה עם הסביבה (יתכן שגם מוח כזה אפשרי אבל למוח כזה אין יכולת ללמוד או ללמד דבר⁸) אלא על כזה שיכול לקבל מידע ולשתף אתנו מסקנות דרך אמצעי קלט ופלט.

מדוע אני חושב כך?

קודם כל – מכיוון שיש אנשים שלקו בשיתוק מוחלט ולמעשה אבדו כל קשר עם רוב גופם ולמרות זאת, תודעתם נשמרת.⁹

אני חושב שגם הסרט "מטריקס" מדגים מצב היפותטי אפשרי שבו הגוף, למעשה, מנוטרל לחלוטין וכל קלט החושים מתקבל ממערכת ממוחשבת שלמעשה ממציאה אותו.

אין לי אמנם ספק בכך שלצורך התפתחותו של המוח במהלך האבולוציה, דרוש היה גוף (וכפי שצינתי במאמר "[תנועת ההשכלה](#)", אפילו גוף שיכול לנוע), אבל, בניגוד לעמדה הגורסת שכל מוח בהכרח זקוק לגוף, לדעתי הגוף נחוץ רק כחלק מ"עסקת החבילה" של האבולוציה ולא בגלל העובדה שבאופן עקרוני, כל מוח זקוק לגוף.

⁶התייחסתי למסקנות אלו בכמה מאמרים וביניהם "[מה נשמה?](#)" ו"[הבעיה הפסיכו פיזית](#)".

⁷ במונח "מחשב" אני מתייחס כאן לכל סוגי המערכות הממוכנות שמשמשות לפיתוח בינה מלאכותית, כולל אלו הקרויות "[רשתות עצביות](#)".

⁸ מוח אנושי שאין לו כל אינטראקציה עם העולם עלול לסבול מאד כפי שמעידים ניסויים במצבי [סך חוש](#).

⁹ קראו על [קוודרילגיה](#) ועל [תסמונת הנעילה](#).

אפשר גם לטעון שכדי להיות מסוגל להבין דבר כלשהו, חייב המוח להיות מצויד ב"אטומים של הבנה" מן הסוג עליו דיברתי [במאמר על הקואליה](#), אבל למרות שהקואליה נוצרים אצלנו, בין השאר, כתוצאה מאינטראקציה של הגוף עם העולם, במוח מלאכותי הם יכולים להיות מובנים ללא אינטראקציה מסוג זה (הבנייה כזו עשויה להיווצר, בין השאר, על ידי העתקה מדויקת של חלקי מוח אנושי בוגר לרשת עצבית).

לאור כל הנ"ל אני מניח שלא תופתעו לשמוע שאני מאמין ש[פרויקט המוח האנושי](#), המנסה לייצר, בסוף התהליך, מוח אלקטרוני (נטול גוף) המדמה את המוח האנושי מספיק טוב כדי לאפשר אפילו מחקר של מחלות פסיכיאטריות, עשוי להצליח.

עדכון ורישום לאתר הכפר

1. אתר הכפר זמין ופתוח לשירותכם בכתובת www.ramot-hashavim.org. באתר קיימים עדכונים שוטפים, לוח אירועים, פרוטוקולים משיבות הוועד, מידע שימושי ועוד. הנכם מוזמנים לגלוש בו ואף לשלוח להגר חיו (מנהלת האתר) תמונות מאירועים מכל הזמנים, רעיונות, הארות, הערות או כל דבר רלוונטי למייל hagarhayu@ramot-hashavim.org.
2. באתר קיימות קטגוריות שנגישות אך ורק לתושבי הכפר, רבים מכם נרשמו ואושרה הרשמתם, אך לא כולם נרשמו באמצעות שמם המלא. אנא הירשמו לאתר באמצעות **שמכם המלא** (כשם המשתמש). אחרת לא נוכל לאשר את ההרשמה. אנו עושים מאמץ לאשר את כל התושבים במהירות האפשרית, אך ההרשמה אינה אוטומטית. אנא היאזרו בסבלנות.

למי שטרם הצטרף !!!

- אפשר ומומלץ לקבל את עדכוני הוועד באופן מיידי בטלפון הנייד באמצעות אפליקציית **נוטיפאיה**. כל שעליכם לעשות הוא:
1. להוריד את האפליקציה למכשיר **האייפון** או **האנדרואיד** שלכם ולהתקינה.
 2. לסרוק באמצעות נופיפאיה את הקוד הבא או ללחוץ בטלפון על **קישור זה**:

